

HORTONOMI

HORTONOMEN

1-2/2010

HORTONOMIEN YHDISTYS RY - vuodesta 1925

Hortonomien Yhdistys ry on puutarhaopistoista ja alan ammattikorkeakouluista valmistuneiden hortonomien aatteellinen yhdistys. Sen tarkoituksena on edistää jäsentensä ammatillisia tietoja ja taitoja järjestämällä kursseja, kustantamalla julkaisuja ja lehteä, sekä valvoo kannanotoin koulutuksen, työolojen ja palkkauksen kehittymistä.

PUHEENJOHTAJA

Tellervo Sumanen

Aulangontie 26 A 12, 13210 HÄMEENLINNA

gsm 040 388 3190

tellervo.sumanen@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN Ari Pipatti

ari.pipatti@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN Jani Pitkäranta

jani.pitkaranta@hortonomienyhdistys.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Tapio Järvinen

gsm 044 778 5321, 040 500 9305

tapio.jarvinen@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN Eila Sihvola

gsm 040 761 8184

eila.sihvola@hortonomienyhdistys.fi

JÄSEN Taina Suonio

taina.suonio@hortonomienyhdistys.fi

SIHTEERI

Arja Anttila

Varuskunta rak 67 as 9, 04300 TUUSULA

gsm 0400 011 002

arja.anttila@hortonomienyhdistys.fi

1. VARAJÄSEN Leena Tonteri

gsm 0400 511 699

tonlee@welho.com

VARAINHOITAJA

Ammi Malkamäki

gsm 040 701 0205

ammi.malkamaki@hortonomienyhdistys.fi

Kotisivuillemme entistä helpommin
www.hortonomienyhdistys.fi

HORTONOMI - vuodesta 1988

HORTONOMI on Hortonomien Yhdistys ry:n jäsenlehti, joka lähetetään jäsenten lisäksi puutarha-alan oppilaitoksille, viranomaisille ja liikelaitoksille. Lehdessä käsitellään tasapuolisesti eri työtehtävissä olevien hortonomien asioita. Jäsentiedotusten lisäksi julkaistaan ammattikuntaa kiinnostavia artikkeleita, mielipidekirjoituksia sekä kaupallisia tiedotteita. Kirjoitukset ovat kirjoittajien omia kannanottoja.

PÄÄTOIMITTAJA

TOIMITUSSIHTEERI

KANSI

TAITTO

PAINOPAIKKA

ILMOITUSHINNAT

Tellervo Sumanen, tellervo.sumanen@hortonomienyhdistys.fi

Eila Sihvola, eila.sihvola@hortonomienyhdistys.fi

Skillebyholm, Kirsi Keltti

Susanna Lappalainen, taitto@hortonomienyhdistys.fi

Kerasivu Oy, KERAVA 2010

musta-v. 1/1s. 215 €, 1/2s. 124 €, 1/3s. 82 €, 1/4s. 62 €, 1/8s. 36 €

4-väri 1/1 takasivu 370 €, sisäsivu 360 €

1/2 takasivu 205 €, sisäsivu 185 €

ISSN 0786-325X

Lehti ei vastaa kirjoituksista tai ilmoituksista aiheutuneista mahdollisista vahingoista eikä mahdollisista virheistä kirjoituksissa tai ilmoituksissa. Mikäli ilmoitus jää pois lehdestä johtuvista syistä, lehti julkaisee ilmoituksen seuraavassa numerossa ilman lisämaksua.

1-2/2010

2

KASVINSUOJELU

VUODEN HORTONOMI 2010 ON AKI MÄNNISTÖ

Hortonomien Yhdistys ry on valinnut Turun kaupungin puistoasiantuntija Aki Männistön Vuoden hortonomiksi 2010. Aki Männistö on kansainvälisestikin erittäin arvostettu asiantuntija kaupunkipuiden ja niiden elinympäristön erityishaasteiden alalla. Aki Männistö on ansioitunut Suomessa viheralan erityisen aktiivisena kehittäjänä. Hän on toiminnallaan tuonut esimerkillisellä tavalla hortonomien ammattikuntaa tunnetuksi myös laajemmalle yleisölle.

Aki Männistö on työuransa aikana ehtinyt toimia viheralalla moninaisissa tehtävissä. Pääosa työtehtävistä on kuitenkin liittynyt tavalla tai toisella kaupunkipuuihin Suomessa ja ulkomailla. Tällä hetkellä hän työskentelee Turun kaupungin puistoasiantuntijana. Varsinaisen toimensa ohella hän on laatinut lukuisia puunhoitosuunnitelmia ja -selvityksiä eri kaupungeille ja kunnille. Aki Männistö on myös kysytty luennoitsija ja kouluttaja.

Aki Männistöllä on useita kansainvälisiä luottamustehtäviä. Hän on vuodesta 2001 ollut mukana yhteiseurooppalaisen puunhoitojärjestön EAC:n (European Arboricultural Council) toiminnassa. Hän on edustanut Suomea myös mm. pohjoismaisessa katupuiden tutkimusta edistävässä rahastossa (Skandinavisk Forskningsfond for Bytræer/Scandinavian Urban Forestry Research Trust Fund). Hän on lisäksi aktiivisesti mukana Suomen Puunhoidon Yhdistyksen toiminnassa.

Aki Männistö on valmistunut hortonomiksi Hämeen ammattikorkeakoulusta vuonna 1999. Hän on suorittanut myös arboristin (FASTCo) tutkinnon Uudenmaan maaseutuopistossa.

Aki Männistö, p. 040 587 7098

aki.mannisto@turku.fi

Tellervo Sumanen puheenjohtaja

SORMUS

Näin kesällä kultaseppien sesonkiaikaan on myös hortonomien oma sormus herättänyt kiinnostusta. Hortonomien ammattikunnan sormuksesta ei ole muutamaan vuosikymmeneen keskusteltukaan, joten tärkeimmiksi kysymyksiksi nousevat: Mikä? Kenelle? ja: Miksi?

Hortonomien kultaisessa sormuksessa on sinettinä yhdistyksen tunnuksen mukaan Lepaan tammen kuva. Sormus on alun perin suunniteltu hortonomien ammattiylpeyden merkiksi, kuten muutamilla muillakin ammattiryhmillä. Sormuksen suosio hiipui ehkä monestakin syystä, mutta osansa toi varmasti yksittäisten, käsityönä valmistettavien sormusten hinta. Hortonomien sormuksen hankintaa on vaikeuttanut myös se, että niitä sormuksia tilauksesta valmistanut helsinkiläinen kultasepäntiike lopetti toimintansa muutamia vuosia sitten.

Mitä yhdistys aikoo nyt tehdä sormus-asialle? Selvitystyö uuden sormusten valmistajan löytämiseksi on käynnissä. Mutta uudistetaanko sormuksen mallia sopivan yhteistyökumppanin löydyttyä? Entä millaiseksi sormuksen hinta muodostuu? Miten hortonomit ottavat asian omakseen? Näihin ja moneen muuhun kysymykseen saadaan varmasti vastaus tämän kesän aikana.

Haluaisitko sinä Hortonomi, ottaa tällä sormuksella omaksesi ammattiylpeytesi ja osoittaa sitä myötä ja vastoinikäymisissä?

Hyvää kesää kaikille!

MAATUMATTOMAT KATEKANKAAT - MITEN NIITÄ EI PIDÄ KÄYTTÄÄ

Keskusteluun katekankaiden vaikutuksista viljelykasveille tuo mielenkiintoisen lisänsä Joensuun yliopistossa viime kesäkuussa tarkastettu kasvibiologian alan väitöskirja, jossa muovikuiduista kudottu mypex- katekangas osoittautui parhaaksi yhdistelmäksi. Mistä tuloksessa pohjimmiltaan on kysymys? Miksi maatumaton katekangas voi samaan aikaan toimia jossain ympäristössä ja olla toimimatta toisessa?

Helsingin yliopiston Kumpulan kasvitieteellisessä puutarhassa on käytetty maatumatonta katekangasta kokoelmakasvien rikkaruohojen torjunnassa 1990-luvun alkuvuosilta lähtien. Katekankaat poistettiin suuritöisessä ja kalliissa operaatiossa 2006-2008, koska katekankaat olivat viedä kokoelmakasveja hengen. Myöskään alkuperäisestä tavoitteesta, rikkaruohojen torjunnasta ei ollut enää tietoaakaan. Erilaisia rikkakasveja oli kasvanut runsaasti katekankaan päälle levitettyyn kuorikatteeseen.

Kumpulan kokoelman perustana ovat tieteellisiltä keräysmatkoilta Japanista, Kiinasta ja Kanadasta kerätyt kasvinäytteet. Kasvit haettiin biokliimaattisen teorian osoittamilta luonnonkasvupaikoilta pääasiassa siemeninä 1990-luvun alussa ja idätettiin ja taimikasvatettiin omassa lisäyskasvihuoneessa. Yhtä aikaa taimikasvatuksen aikaan puutarhan istutusalueita valmisteltiin kasvien laajamittaista istutustyötä varten. Istutusalueiden kasvualusta- ja kate-ratkaisuksi valikoitui yhdistelmä, jossa kasvualustaksi käytettiin paikalla olevaa peltomulta - moreenimaata ja kestorikkakasveja vastaan tehdyn torjunta-aineruiskutuksen jälkeen maan pinnalle levitettyä katekangasta ja sen päälle levitettyä kivimursketta tai havupuun kuorihaketta.

Istutustyön koittaessa muovikankaaseen tehtiin taimen kohdalle pieni ristiviilto, josta käsin taimet asennettiin paikoilleen. Tämän jälkeen kaiken piti olla kunnossa pitkäksi aikaa - mutta toisin kävi. Kasveja kasvatettiin viidentoista vuoden ajan. Niitä leikattiin, harvennettiin, kuivempina kesinä sadetettiin, rikkakasveja kitkettiin - tehtiin siis aivan tavanomaisia hoitotoimia. Myös uusia kasvi-istutuksia tehtiin kokoelman täydentämiseksi satojen kasvien vuosivauhdilla. Tiedettiin jopa ennakolta, että eivät kaikki kasvit tule selviämään. Eikä ollut edes tarkoituskaan, että kaikki selviytyisivät. Työhön oli ryhdytty, jotta selvitetäisiin myös se, missä kasvien sopeutumisen rajat tulevat vastaan.

Ajan mittaan tietokantaan alkoi kertyä merkintöjä kasveista, jotka olivat ensin kasvaneet melko normaalisti, mutta sitten jossain vaiheessa ja jostain syystä kehitys oli kääntynyt päinvastaiseksi ja kasvi lopulta kuihtunut pois. Tuhot tuntuivat vielä 2004-2005 jopa luonnollisilta ja loogisilta tieteellisen teorian näkökulmasta. Kunnes lopulta, ehkä lähtökohdiltaan enemmän sattumalta kuin tietoisena selvitystyönä, kurkistimme katekankaan alle ja katsoimme

miltä siellä näyttää. Jo ensimmäisen kasviryhmän kohdalla tilanne osoittautui häkellyttäväksi. Juuriston kehitys ei ollut lähelläkään normaalia. Samanlaisia havaintoja löytyi lopulta ympäri Kumpulän puutarhaa, ja päättelimme katekankaalla olevan merkitystä löydettyihin vahinkoihin.

Keväällä 2006 aloitimme hankkeen katekankaan poistamiseksi. Työ alkoi Kiinan kasvien osastolta ja päädyimme Japanin ja Amerikan osastojen kautta kahden vuoden työskentelyn jälkeen Eurooppaan. Pitkän työn kuluessa työmenetelmillä on taipumusta jalostua tarkoituksemukaisempaan suuntaan. Näin kävi Kumpulassakin. Alkuvaiheen kompuroinnista otettiin opiksi ja katekangas irtosi loppua kohti aina vain nopeammin. Esimerkiksi pensasryhmien osalta havaittiin, että leikkaamalla kasvit alas on mahdollista nostaa muovi kokonaisuena varrentynkien yli. Muovilta paljastunut ja silminnähdyn köyhtynyt kasvualusta verhottiin välittömästi puunkuorihakkeella kuivumisvaurioiden välttämiseksi.

Kasvivauriot jakautuivat kahteen päätyyppiin siitä näkökulmasta, että oliko vaurio juuristossa vai versossa. Juuriston vauriot olivat valtaosin epänormaalia pintajuuruisuutta. Jopa kaikkein suurimmilla puilla koko juuristo oli kehittynyt aivan maan pintaan muovin alapintaa seuraten, aivan kuten puiden juuret kasvavat ohutmultaisilla luonnonkasvupaikoilla kalliopintoja pitkin. Mutta esimerkiksi Prunus -suvun kasvit olivat reagoineet eri tavalla kasvattamalla tiivistä, huopamaista sekundaarijuuristomattoa katekankaan yläpuoliseen kuorikatteeseen. Useissa pensaskasvustoissa muovin alta paljastunut juuristo oli kuin spagettia. Versovaurioita oli kahta laatua. Moni paksuutta kasvanut puunrungon tyvi oli jo ehtinyt hirtettyä katekankaaseen tehdyn istutusaukon reunoihin. Useiden pensaiden versomäärä oli huomattavasti luontaista pienempi ja istutusryhmät näin ollen hyvin aukkoisia ja herkkiä rikkaruohottumiselle - nuoret versot eivät olleet mahtuneet nousemaan istutusaukosta ylöspäin. Perennoille tyyppillinen kasvullinen leviäminen ja lisääntyminen olivat luonnollisestikin ehtyneet samasta syystä. Pahimmillaan katekankaan käytöllä oli onnistuttu luomaan mainiot edellytykset lajien väliselle superkilpailulle. Vahvakasvuinen rikkakasvi kilpailemassa 15 x 15 cm elintilasta yhdessä jonkin kilpailun heikentämän kokoelmakasvin kanssa tuskin oli alkuperäisessä suunnitelmassa tavoitelluksi asetettu tilanne.

Palataanpa vielä Merikarvialla toteutettuun Joensuun yliopiston väitöstutkimukseen. Siinä työssä kasvilajina oli tyrni, joka luonnossa on erikoistunut kasvamaan merenrantojen aurinkoisilla ja karuilla kasvupaikoilla vailla kilpailua. Lajien välisessä kilpailussa tyrni on heikoilla ja siksi sen viljelyssä rikkaruohotorjunnalla on keskeinen merkitys. Merenrantavyöhykkeen karujen elinolosuhteiden simuloinnissa ja siitä tehtävissä johtopäätöksissä voi olla perusteltua - ja etenkin lyhyen tutkimusjakson edesauttamana - päätyä tulokseen, jossa kudotun katekankaan edut ovat haittoja suurempia. Siis tyrnin viljelyssä. Mutta jos puhutaan huolella perustetuista koristekasvi-istutuksista ja niiden rikkakasvitorjunnan ratkaisuista, niin mitä katetta silloin kannattaa käyttää?

KANIVAHINGOT JA KANIVAHINKOJEN TORJUNTA

Kanivahingot

Merkittävimmät vahingot aiheutuvat kanien ravinnonkäytöstä sekä maan kaivamisesta. Pahimmat vahingot kasveille kanit aiheuttavat talvella. Kanit kaluavat puita ja pensaita tyveltä kuorettomaksi, mikä johtaa kasvien kuolemiseen tai kasvien lisääntyneeseen hoitotarpeeseen erityisesti hoitoleikkausten myötä. Ravintokasveiksi kaneille kelpaavat enin osa sekä puutarhaistutuksiin käytetyistä puuvartisista koriste- ja hyötykasveista että luonnonvaraisista kasveista.

Maan kaivamisesta voi seurata maakerroksen tai jonkun rakenteen romahtaminen, muistomerkin tai vastaavan kaatuminen tai kasvin heikentynyt kunto. Kanien kaivamat käytävät teiden ja rautatiekiskojen alueilla voivat aiheuttaa haittaa. Vaurioita saattaa aiheutua myös liikenneväyliin liittyviin teknisiin rakenteisiin kuten sähkö- tai muihin kaapeleihin. Kuopat ja käytävät viheralueilla saattavat aiheuttaa vaaraa myös alueella liikkuville ihmisille. Hoitotöistä esimerkiksi ruohon leikkaaminen hankaloituu kuoppien takia.

Kanin taloudelliset haittavaikutukset on jo nähtävillä ja vahingot ovat kasvaneet kanikannan kasvun myötä. Nykyisin kanien ravinnonkäytöstä ja kaivutoiminnasta aiheutuu esimerkiksi Helsingin kaupungin rakennusviraston hallinnoimilla viheralueilla satojen tuhansien eurojen vuotuiset kustannukset.

Kanivahinkojen torjunta

Kanivahinkoja torjutaan kanikantaa vähentämällä ja suojaamalla sekä puuvartisista kasveja kanien syönniltä että rakennuksia ja rakenteita kanien pesiytymiseltä.

Kanien pyynti

Kani on riistalaji, jota pyydetään ampuma-aseilla, metsästysjousella, elävänä pyytävillä loukuilla, ajoverkoilla ja kesyhillerien avulla. Vuonna 2009 pääkaupunkiseudulta pyydettiin noin 3900 kaniyksilöä.

Kanien pyynti alkoi kaupunkialueella rusakkopyynnin yhteydessä ja menetelmänä oli pitkään jousimetsästys. Kanikannan kasvun myötä selvisi, että tarvitaan useampia pyyntimenetelmiä kanikannan rajoittamiseksi. Menetelmiä kokeiltiin ja kehitettiin vuosina 2008 ja 2009. Osaa menetelmiä kokeiltiin poikkeusluvalla.

Vuoden 2010 alun metsästysasetuksen muutoksessa uusina kanien pyyntimenetelminä on sallittua käyttää elävänä pyytävää loukkuja ja ampuma-asetta: pienoiskivääriä ja haulikkoja. Kanin rauhoitusaikaa lyheni aiemmasta kuukauden verran; kanin rauhoitus aika alkaa 1.4. ja loppuu 31.8.

Kasvien suojaaminen

Puuvartisten kasvien suojaaminen kanivahingoilta on lisääntynyt kanikannan kasvun myötä. Viheralueiden kaikkia kasveja ei ole mahdollista suojata, vaan joudutaan valitsemaan suojattavat kasvit: alueen arvokkaat kasvit, ikivihreät kasvit, nuoret puut ja pensaat. Kasvit suojataan joko yksittäin tai ryhmänä ja suoja asennetaan jo talvikaudeksi tai pysyvästi.

Tiheän kanikannan alueella suojataan suhteessa enemmän kuin harvan kannan alueella ja pyrkimyksenä on käyttää myös pysyviä suoja. Suojamateriaalina on suositeltavaa käyttää silmäkooltaan pientä (noin 3 cm) metalliverkkoa, joka on tukeva ja vähintään metrin korkuinen. Metalliverkon tulee olla galvanoitua tai pinnoitettua.

Yksittäistä taimia suojattaessa on tiheiden kanikantojen alueilla todettu hyväksi suojata sekä taimen tyvi että juuristo metalliverkolla. Maanmyötäinen verkko, 3-4 m², asennetaan taimen tyven ympärille ja tyven suojaksi tuleva verkko kiinnitetään tähän kiinni nippusiteellä tai metallirenkailla. Laitettaessa pysyvää suojaa kasviryhmälle on verkon alareuna suositeltavaa upottaa maahan noin 20–30 cm tai kääntää noin 20–30 cm taitteelle kanien tulosuuntaan päin. Verkon alareunan taittamista voidaan käyttää myös talvikauden ajaksi suojattaville kasveille, kun käytetään taipuisaa verkkoa. Paikoin verkko on mahdollista asentaa vain maan pinnan myötäisesti.

Harvan kanikannan alueella vaatimattomampikin suoja voi toimia ja suojaukseen voi käyttää myös muovisia suoja, kuten rungonsuoja. Rungonsuojat ovat suunniteltu taimivaiheen puiden suojaamiseen ja ne suojaavat parhaiten yksittäisiä piiskataimia.

Rakennusten ja rakenteiden suojaaminen

Kanit kaivavat pesänsä maahan ja käyttävät mielellään rakennuksia sekä rakenteita pesänsä suojana. Suojaamalla rakennusten ja rakenteiden alustat estetään kanien pesiytymistä alueelle. Alustojen suojaamiseen sopii pienisilmäinen vahva metalliverkko, esim. minkkiverkko. Suojauksen tulee olla tiivis, jotta pientäkään rakoa ei jää kanien kulkureitiksi. Verkon alalaita tulee upottaa maahan mahdollisimman syvään tai verkon alalaita taitetaan maan pinnan suuntaisesti vähintään 20–30 cm kanien tulosuuntaan päin.

ONKO TULOSSA ETANAKESÄ?

Etana- ja kotilokannat ovat viime kesinä olleet selvässä kasvussa. Syitä tähän olivat koh-
talaisen hyvä talvehtiminen, riittävän kosteat keväät, kasvillisuuden kehitys sekä sateinen
kesä ja syksy. Lisäksi viherlannoitus, lehtikompostit (avokompostit), hoitamattomat joutoalu-
eet yms. vaikuttavat suotuisasti etanoiden ja kotiloiden lisääntymiseen. Maaperään syksyllä
käännetty kasviaines (varsinkin jos se on karkeata) voi nopeuttaa nuorten yksilöiden kasvua
sekä talvehtimista huomattavasti. Etanat ja kotilot talvehtivat joko munina tai aikuisina. Talvi
2009-2010 voi kuitenkin tuoda muutoksia mukanaan. Pakkasia riitti myös Etelä-Suomessa,
joten etanoiden ja kotiloiden talvikuolleisuus saattaa olla edellisiin talviin verrattuna selvästi
suurempi.

Suomessa yleisimmät ja samalla haitallisimmat etana- ja kotilolajit eli nilviäislajit ovat:

- valepeltoetana (*Deroceras reticulatum*)
- peltoetana (*Deroceras agreste*)
- keltajuovaetana *Arion fasciatus*)
- lehtokotilo (*Arianta arbustorum*)

Lisäksi ”uutena” tulokkaana voidaan mainita

- espanjansiruetana (*Arion lusitanicus*)

Valepeltoetana on 4-5 cm pitkä ja sen väri vaihtelee tumman harmaasta vaalean rus-
keaan. Elinaikanaan (12 kk) se voi munia 300-400 pyöreää, kiiltävän valkoista mu-
naa. Valepeltoetanat talvehtivat pääosin munina, mutta leutoina talvina myös aikuiset
etanat säilyvät hengissä. Munat kuoriutuvat keväällä, kun lämpötila ja kosteus ovat sopivat.
Valepeltoetana saattaa aiheuttaa huomattavia tuhoja kevätviljoilla ja kasvimailla.

Peltoetana on suunnilleen samanpituisen kuin valepeltoetana, mutta väriltään hiukan
vaaleampi (tasaisen vaaleanharmaa). Pelloetanan elinikä on noin 12 kuukautta. Moneen
muuhun etanalajiin verrattuna tulee peltoetana hyvin toimeen myös avoimilla pelloilla.
Peltoetana voi aiheuttaa huomattavaa tuhoa syysviljan orailta, rypsipelloilla ja kasvimailla.

Keltajuovaetana on 4-5 cm pitkä ja väriltään harmahtava. Sivulla sillä kulkee tummempi
kellertävä juova pituussuunnassa. Keltajuovaetanankin elinikä on noin vuoden pituinen.
Keltajuovaetana voi aiheuttaa huomattavia tuhoja mm. perunalla.

Lehtokotilolla on ruskean kellertävä ja hiukan täplikäs kuori. Kuoren halkaisija on 17-22
mm. Lehtokotilo voi elää jopa 14-vuotiaaksi, mutta yleensä niiden keski-ikä on 5-8 vuotta.
Lisääntymiskykyisiksi ne tulevat noin kolmivuotiaina. Lehtokotilo voi elää Alpeilla jopa 2700
metrin korkeudessa. Lehtokotilot ovat lisääntyneet voimakkaasti viime vuosina ja tekevät
huomattavia tuhoja kotipuutarhoissa. Onkin pelättävissä, että ne jossain vaiheessa saavutta-
vat myös ammattiviljelmät.

Espanjansiruetana, jota kutsutaan myös ”tappajaetanaksi”, on 7-15 cm pitkä, väriltään punaruskean - oranssinen etana. Ahvenanmaalla niitä on esiintynyt jo toistakymmentä vuotta. Mantereelta havaintoja espanjansiruetanasta on tehty vuodesta 1994. Niitä on tavattu rannikkoalueelta linjalla Turku-Lappeenranta, mutta viime vuosina myös jo sisämaasta. Espanjansiruetana munii kesän aikana 300-400 munaa (valkoisia, pyöreitä, halkaisijaltaan 3 mm), jotka kuoriutuvat 4 viikossa. Kuuden viikon ikäisinä etanat ovat sukukypsä. Espanjansiruetanan ravinnoksi kelpaavat esimerkiksi hyöty- ja koristekasvien lehdet, kukat ja juurekset. Etelä Ruotsissa espanjansiruetana on jo erittäin paha tuholainen myös ammattiljelmillä.

Massaesiintymät ja tuhot

Massaesiintymästä voidaan puhua kun etanoita tai kotiloita löytyy 25-30 yksilöä neliömetriltä. Massaesiintymissä voi etanoita ja kotiloita olla hehtaarin alueella jopa satojatuhansia. Massaesiintymiä voi syntyä kun etanoiden ja kotiloiden elinolosuhteet ovat otolliset.

Säättekijät, suotuisa kasvillisuus ja muu ympäristö sekä onnistunut talvehtiminen vaikuttavat suotuisasti sukusolujen ja munien kehitykseen sekä nuorten etanoiden että kotiloiden kasvun. Mikäli lämpötila keväällä/alkukesällä on 20-25 astetta, saattavat munat kuoriutua 3-4 viikossa. Valmiina oleva kasviravinto ja suotuisat sääolot tarjoavat usein samanlaiset hyvät edellytykset nuorten yksilöiden kasvu. Mikäli esiintymäalueella on eläinraatoja, käyttävät useat etana- ja kotilolajit näitä ravintonaan. Eläinraadoista etanat ja kotilot saavat proteiineja joiden ansiosta syksyiset munamäärät lisääntyvät – tämä vaikuttaa taas seuraavan vuoden etanamääriin. Etanat ovat lisäksi kaksineuvoisia, mikä tarkoittaa sitä, että parittelun jälkeen voivat molemmat yksilöt munia.

Nykyaikaiset viljelymenetelmät suorakylvöineen, kevytmuokkauksineen, suojakaistoinen, peltoja ympäröivine nurmialueineen, viherlannoituksineen ja aluskatteineen edesauttavat myös etanoiden ja kotiloiden leviämistä. Suojakaistat, nurmialueet ja aluskatteet tarjoavat hyvän suojan etanoille ja kotiloille. Suorakylvö ja kevytmuokkaus eivät vahingoita etanoita kuten esimerkiksi kyntö, jonka avulla saadaan etanamäärää vähennettyä keskimäärin 80 %.

Etanat ja kotilot syövät vuorokaudessa noin kolmasosan, joskus jopa kaksi kolmasosaa painostaan. Tuhat valepeltoetanaa voi siis syödä vuorokaudessa kilon (1000 g) kasviravintoa ja tuhat espanjansiruetanaa puolestaan moninkertaisesti tämän määrän.

Tarkkailu ja torjunta

Ennen varsinaisia torjuntatoimenpiteitä on syytä yrittää kartoittaa nilviäisten määrä sekä se, että esiintyykö niitä runsaammin jossain kohtaa peltoa/puutarhaa. Nilviäismäärät voidaan helposti arvioida esimerkiksi lesepyydyksillä: Pyydyksenä käytetään alassuun käännettyä kukkaruukun aluslautasta (halkaisijaltaan noin 10 cm), jonka alle on ripoteltu lesettä. Pyydykset sijoitetaan pellolle/pellonreunalla 10 metrin välein, puutarhassa tiheämmin, ja ne tarkastetaan päivittäin. Nilviäismäärien arvioinnissa voidaan käyttää myös märkeksi kastelutuja juutti- tai kangassäkkejä. Nilviäiset hakeutuvat säkkien alle suojaan, josta ne on helppo

laskea ja samalla kerätä pois. Lisäksi kannattaa säännöllisesti suorittaa silmämääräisiä havaintoja, jotta tarvittaviin torjuntatoimenpiteisiin voidaan ryhtyä ajoissa.

Etanoiden ja kotiloiden torjunnassa voidaan käyttää periaatteessa kolmea eri menetelmää; kemiallista torjuntaa, biologista torjuntaa tai ympäristötoimenpiteitä (jotka sisältävät mekaanisen torjunnan).

Ympäristötoimenpiteiksi voidaan laskea maanmuokkaustoimenpiteet, salaojittaminen, nurmialueiden, suojakaistojen ja joutoalueiden säännöllinen niitto ja hoito sekä rivivälien pitäminen puhtaana rikkaruohoista vihannesmailla ja koristekasvipenkkiä säännöllinen hoito. Tavoitteena on tarjota nilviäisille mahdollisimman vähän suoja- ja lisääntymisalueita.

Peltolohkojen ympärille voidaan ajaa esim. ruohosilppua tai olkea pyyntikaistoiksi. Suojakaistat jyrsitään säännöllisesti jolloin huomattava osa nilviäisistä tuhoutuu. Lehti- ja ruohokasvoja (avokompostikasvoja) ei myöskään saisi olla, sillä ne tarjoavat erittäin otolliset suoja-, lisääntymis- ja talvehtimispaikat etanoille ja kotiloille. Mätänevät laudanpalaset on myös korjattava pois, koska näiden alle nilviäiset usein munivat.

Mekaaniset toimenpiteet torjuntakeinoina

Keväällä, kun nilviäiset lähtevät liikkeelle voidaan niitä poimia käsin ja upottaa kuumaan veteen tai etikkaliuokseen. Tällä menetelmällä estetään ainakin näiden muninta alkukesästä. Tämä toimenpide on usein riittävä kun nilviäismäärät ovat pieniä.

Kotipuutarhoissa voidaan käyttää kasvimaan ympärillä ns. etana-aitaa joka voidaan valmistaa esimerkiksi pellistä. Pelti voi olla 50 cm korkea, josta 10 upotetaan maahan. Pellin yläosassa täytyy olla lippa (10 cm) ja lipasta alaspäin käännetty huuli (n. 2 cm). Lippa ja huuli siksi, etteivät etanat ja kotilot pystyisi ylittämään peltiä.

Etanoiden ja kotiloiden liikkeitä voidaan hidastaa levittämällä kalkkia tai tuhkaa. Nämä toimivat kuitenkin vain kuivina - sateen jälkeen täytyy suorittaa uusintalevitys.

Ammattiviljelmillä tehokas maanmuokkaus on tärkeä etanaongelman torjunnassa. Kyntämällä saadaan vähennettyä etanakantaa jopa yli 80 %. Maanpinnalle sadonkorjuun jälkeen jäänyt runsas kasvijätkekerros on syytä silputa silppurilla mahdollisimman pieneksi ennen kyntämistä, sillä näin toimimalla jätetään mahdollisimman vähän ravintoa talvehtiville etanoille.

Kemiallinen ja biologinen torjunta.

Etanoita ja kotiloita voidaan torjua myös kemiallisesti. Suomessa on tällä hetkellä näiden torjuntaan hyväksytty Mesurol-etanasyötti (tehoaine metiokarbi) sekä Ferramol (rautafosfaatti). Syötin suhteen on hyvä pitää muutaman päivän tauko levitysten välillä jotta syötin taas maistuisivat torjuttaville.

Biologisen torjunnan käyttömahdollisuuksia etanoiden ja kotiloiden torjunnassa tutkitaan. Suomessa on hyväksytty sukkulamatoja sisältävä valmiste (Nemaslug), jonka teho nilviäisiin perustuu siihen, että maahan levitetystä valmisteesta mikroskooppisen pienet sukkulamadot

tunkeutuvat esimerkiksi etanaan lisääntyäkseen sen sisällä. Kun etana kuolee sukkulamadot tunkeutuvat ulos etanasta ja palaavat maahan odottamaan seuraavaa uhria. Valmistee näyttää toimivan hyvin valepelto- ja peltoetanahan, mutta ei espanjansiruetanaan.

Ympäristötoimilla ja mekaanisilla toimenpiteillä pystytään kotipuutarhoissa usein saavuttamaan riittävän hyvät tulokset etanoiden ja kotiloiden torjunnassa. Ongelmapaikoissa voidaan näiden toimenpiteiden vaikutusta tehostaa kemiallisella ja/tai biologisella torjunnalla.

Ammattiviljelmillä ympäristötoimilla ja mekaanisilla toimenpiteillä on vieläkin suurempi merkitys kuin kotipuutarhoissa. Seuraamalla yllä annettuja ohjeita pystytään usein pitämään etana- ja kotilokannat riittävän pieninä.

Kuva yllä: Tammikuun kussin yleisöä.

Kuva alla vas.: Reijo Vanhanen Evirasta tarjosi ajankohtaista tietoa torjunta-aineista.

Kuva oik.: Marja-Leena Lahdenperä Verdera Oy:stä esitteli viheralueilla hyödynnettäviä biologisia torjuntamenetelmiä.

VIREÄ MARTTANEUVOJA OPASTAA VIHREÄLLE TIELLE

Hengästyminen on ensimmäinen tunne, joka hiipii mieleen kuunnellessa marttojen Uudenmaan piirin puutarha- ja ympäristöneuvojaa Kirsi Tuomista. Hän pitää vuoden aikana 100 luentoa ja tekee 150 puutarhasuunnitelmaa. Työn määrä kertoo, että neuvonnalle on kysyntää. Lisäksi hän on kirjoittanut perin viime vuoden aikana kaksi kirjaa. Kotonakin lapsia on kolme.

Neuvoja Kirsi Tuomisen työsarka on mittava, kun tarkastellaan potentiaalisten asiakkaiden määrää, joita on Uudenmaan alueella noin kolme miljoonaa. Kevät on puutarha- ja ympäristöasioiden neuvonnan kulta-aikaa. Luentoja ja neuvontaa kysyvät kaikenlaiset yhdistykset ja yhteisöt: seniorikansalaiset, siirtolapuutarhan omistajat, yritysten puutarhakerhot, omakotiyhdistykset, seurakunnan äiti-lapsikerhot ja oppilaitokset.

Kysyttyjä luentoja teemoja ovat kompostointi, parvekkeiden muuttaminen paratiiseiksi, ja taimikasvatus. Lisäksi usein puhutaan myös kasvinsuojelusta, huonekasveista, vanhan pihan kunnostamisesta ja pihan suunnittelusta yleensä. Tulossa on luentoja teemalla hautojen hoito eli mm. millaisia kasveja haudoille kannattaa istuttaa. Kirsi Tuominen on myös opettanut

kädentaitoja, kuten havupallojen ja risukranssien tekemistä.

- Asiakkaat eivät siis yleensä ennestään ole yhdistyksemme jäseniä, kertoo Kirsi Tuominen. -Silti tätä toimintaa ei ole tarvinnut markkinoida. Kiinnostus näihin asioihin herää kokemuksen mukaan yleensä 30 ja risat -ikäisenä, kun lapset ovat jo ennättäneet kasvaa vähän isommiksi.

Kädet takaisin multa

Marttaliitto ja ympäri maata toimivat piirit tarjoavat jäsenilleen mahdollisuuden tustua puutarha-asioihin. Moni hortonomi toimii oman piirinsä puutarhaneuvojana. Jäsenille suunnatussa puutarhamarttakoulutuksessa on mahdollisuus opiskella puutarha-asioita kolmen vuoden aikana.

Vuosittain kokoonnutaan erilaisilla teemoilla ja martoilla on mahdollisuus suorittaa harrastusmerkki aiheeseen liittyvillä tehtävillä.

- Työssä näkee, että kaupungeissa on kasvamassa sukupolvi, jolla ei ole kosketusta maahan samalla tavalla kuin heidän vanhemmillaan. Kysymykset voivat olla hyvin yksinkertaisia, kuten "mikä se taimi oikein on?" Toisaalta joukossa on todellisia harrastamisen ammattilaisia. Paneutuminen harrastuksen voi olla niin perusteellista, että moni lähtee opiskelemaan puutarha-alaa ja hankkii harrastuksesta itselleen ammatin.

Miten puutarhaneuvoja jaksaa?

- Olen oikeasti luonteeltani peruslaiska, väittää Kirsi Tuominen. - Mutta ehdin minä harrastaa maanikin. Kesämökillä on iso mansikkamaa ja pitääkseni kosketuksen alaan olen ollut vuosia kiireapulaisena puutarhamyymälä Muhevaisella. Lisäksi olen asiantuntijana mukana puutarhamatkoilla. Työn ohella olen lukenut ympäristötiedettä ja pidän lukemisesta muutenkin. Käyn myös perheen koiran kanssa ulkoilemassa.

- Työni on vapaata, itsenäistä ja kysyntää on riittänyt. Haasteena on pysytellä ajan tasalla alan uusissa tuulissa ja saada sparraustukea työhön liittyvissä ideoihin ja ajatuksiin. Näytepuutarhalle olisi tilausta, sillä sellaista olen monesti kaivannut työssäni. Haaveena olisi myös kukkakaupan tai -puutarhakeskuksen mukaan saaminen toimintaan "kummiksi". Yhteistyön ei tarvitsisi olla sen ihmeellisempää kuin käynti kaupassa, valikoimaan tutustumisen ja esittely "tältä näyttää hyvä taimi", visioi Kirsi Tuominen jo uuden ajatuksen kimpussa.

Keitä ovat martat?

- *Marttajärjestö on perustettu 1899. Martat ovat puolueisiin sitoutumaton kansalaisjärjestö, joka edistää kotien ja perheiden hyvinvointia sekä kotitalouden arvostusta. Jäsenlehti on nimeltään Martat.*
- *Marttaliittoon kuuluu 16 piiriä, jotka vastaavat omalla alueellaan marttojen järjestötoiminnasta ja kotitalousneuvonnasta. Marttojen kotiapu tarjoaa palveluja kodin päivittäisten tehtävien hoitoon, kuten ruuanvalmistukseen ja siivoukseen.*
- *Martat tekevät yhteistyötä kuntien, seurakuntien, järjestöjen ja yritysten kanssa. Marttajärjestön kansainvälisiä yhteistyökumppaneita ovat Pohjoismaiden Naisliitto ja Maailman maaseutunaisten liitto. Rahoitusta saadaan eri ministeriöiltä, säätiöiltä, jäsenmaksuista ja omasta liiketoiminnasta.*
- *"Arkienkeli"-yhteisvastuukeräyksen kautta Marttaliitto on mukana tukemassa kotimaan lapsiperheiden arjen sujumista. Muita teemoja hankeissa ovat tällä hetkellä Itämeren suojelu ja energian säästäminen.*

Lue lisää: <http://www.martat.fi/>

TOIMINTAKERTOMUS 2009

85. toimintavuosi

Lyhyesti

Hortonomien Yhdistys ry:n 85. toimintavuosi alkoi tutun puheenjohtajan johdolla. Toiminnoltaan vuosi oli tavoitteiden mukainen. Tammikuun kurssi oli onnistunut. Hortonomi-lehti ilmestyi kolme kertaa vuoden aikana ja nettisivuja pidettiin yllä. Palkkatiedustelu toteutettiin syksyllä sekä kirje- että nettikyselynä. Stipendejä haettiin innokkaasti ammattitaidon täydentämiseksi. Jäsenmäärä oli 470 vuoden lopussa.

Toimintakalenteri

KUU- KAUSI	KOKOUKSET	HORTO- KLUBIT	KURSSIT, NÄYTTELYT YM	LEHTI	MUU TOIMINTA
01	Johtokunta 1/09		Tammikuun kurssipäivä: "Muuttuva ilmastomme"		Vuoden Hortonomiksi Jyrki Jalkanen
02	Johtokunta 2/09				
03	Johtokunta 3/09 Vuosikokous Kaisaniemen kasvitiet. puutarhassa Johtokunnan järjestäyty- miskokous 4/09			1/09	
04	Johtokunta 5/09				Jäsenpostitus
05	Johtokunta 6/09			2/09	Stipendit: 5 stipendinsaajaa, Yht. 4 200 €. Parhaat oppinnäytetyöt (á 150 €): Lepaa, Oulu, Överby
06	Johtokunta 7/09				
07					
08	Johtokunta 8/09				
09	Johtokunta 9/09				
10	Johtokunta 10/09				Palkkakysely posti- ja nettikyselynä
11	Johtokunta 11/09				
12				3-4/09	

Jäsenistö

Jäsenmäärä oli 470 (2008: 486), joten jäseniä oli 16 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lähivuosiin verrattuna 2008 oli jäsenmäärän suhteen huippuvuosi ja nyt on tapahtunut taasaantumista. Yhdistyksen kunniajajäseniä olivat vuonna 2009 Reijo Hahkala, Erkki Laurila, Aimo Nummi, Onni Topi ja Sven Engblom. Jäsenrekisteristä vastasi Ammi Malkamäki.

Jäsenmäärän kehitys viime vuosina

VOUOSI	KUNNIAJÄS.	AINAISJÄS.	VOUSIJÄS.	OPISKELIJAJÄS.	YHTEENSÄ
1997	9	133	349	19	507
1998	8	142	327	29	506
1999	8	144	316	45	513
2000	8	150	308	38	504
2001	7	154	319	26	506
2002	7	160	288	16	472
2003	6	159	279	18	462
2004	6	159	314	54	479
2005	5	156	307	56	468
2006	5	153	242	51	451
2007	4	151	295	44	450
2008	5	155	326	39	486
				(sis. vuosijäs. määrään)	
2009	5	155	251	59	470

Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Kaisaniemen kasvitieteellisessä puutarhassa 25.3.2009. Vuosikokoukseen osallistui 10 hortonomia. Ylipuutarhuri, hortonomi Marko Pesu esitteli puutarhan toimintaa ja kasvihuoneita.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Tellervo Sumanen ja sihteerinä Arja Anttila. Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Tellervo Sumanen Hämeenlinnasta. Johtokunta jatkoi uudistuneella kokoonpanolla. Johtokunnasta erovuorossa olleista jatkoivat: Arja Anttila, Tapio Järvinen ja 1. varajäsenenä Leena Tonteri. Uusina johtokuntaan valittiin varsinaisiksi jäseneksi Ari Pipatti ja Jani Pitkäranta ja 2. varajäseneksi Taina Suonio. Johtokunnan jäseninä jatkoivat edelleen Ammi Malkamäki ja Eila Sihvola.

Tilintarkastajina jatkoivat Elina Raukko ja Matti Vuori, sekä varatilintarkastajana Olli Elfving. Toimintakertomus ja -suunnitelma hyväksyttiin. Vuosikokous myönsi johtokunnalle ja varainhoitajalle tili- ja vastuuvapauden. Myös talousarvio hyväksyttiin.

Johtokunta

Vuodelle 2009 johtokunta valitsi järjestäytymiskokouksessaan 4/2009 yhdistyksen varapuheenjohtajaksi Tapio Järvisen ja sihteeriksi Arja Anttilan. Johtokunnan varainhoitajana jatkoi Ammi Malkamäki.

Yhdistyksen johtokunta vuonna 2009

Puheenjohtaja	Tellervo Sumanen, tuoteryhmäpäällikkö SOK Market –ketjuohjaus
Varapuheenjohtaja	Tapio Järvinen, viheraluepäällikkö, Salon kaupunki
Sihteeri	Arja Anttila, tilastosihteeriksi, Tike
Varainhoitaja	Ammi Malkamäki, tarkastaja, Uudenmaan TE-keskus (äitiyslomalla)
Jäsen	Ari Pipatti, ylipuutarhuri, Hietaniemen hautausmaa
Jäsen	Eila Sihvola, suunnittelija, Destia
Jäsen	Jani Pitkäranta, suunnittelija
Varajäsen	Leena Tonteri, puistopäällikkö, Espoon seurakuntayhtymä
Varajäsen	Taina Suonio, alan jatko-opiskelija, Pohjois-Irlandi

Johtokunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa.

Jäsenlehti Hortonomi

Yhdistyksen jäsenlehdellä tuli 22. vuosikerta täyteen. Hortonomi -lehti jatkoi ilmestymistä teemanumeroina. Lisäksi lehdessä julkaistiin stipendikirjoituksia ja yhdistysasioita sekä joitakin ilmoituksia.

Lehti ilmestyi kolmena numerona sisältäen yhteensä 76 sivua (20+20+36) ja painosmäärä oli 650 - 750 kpl / kerta. Lehden päätoimittajana toimi Tellervo Sumanen ja toimitussihteerinä Eila Sihvola. Lehden taittajana jatkoi hortonomi Susanna Lappalainen Hämeenlinnasta. Lehden postituksesta vastasi johtokunta ja Kerasivu OY. Painopaikkana oli Kerasivu OY.

Vuoden teemoina olivat Hortonomi 1/2009: Ilmastomuutos, Hortonomi 2/2009: Taimistoviljely, Hortonomi 3-4/2008: Muotoilu ja ammattijulkaisut. Lisäksi lehdissä oli mm. kurssi-, vuosikokous- ja opiskelija-asioita. Teemoihin liittyviä kirjoituksia johtokunta pyysi alan asiantuntijoilta. Etu- ja takakannet tehtiin värillisenä, muuten lehti oli mustavalkoinen.

Hortonomi -lehti on postitettu kaikille yhdistyksen jäsenille, yhteisöjäsenille, ilmoittajille, puutarhaoppilaitoksille sekä alaa lähellä oleville viranomaisille, järjestöille ja yhdistyksille.

Yhdistyksen kotisivut

Nettisivujen sisältöä päivitettiin tarvittaessa. Nettisivuja pidetään tärkeänä, koska ne tavoittavat kaikki jäsenet ympäri maan. Yhdistyksen nettisivut toimivat osoitteessa www.hortonomienyhdistys.fi. Yhdistyksen toimihenkilöillä olevat omat sähköpostiosoitteet toimivat osoitteella etunimi.sukunimi@hortonomienyhdistys.fi. Kotisivuilta on luettavissa yhdistyksen taustaa, tavoitteita ja toimintaa sekä yhdistyksen kaikki tiedotukset. Päivitysvastaavana toimii sihteeri.

Tiedotustoiminta

Yhdistyksen toiminnasta on tiedotettu ensisijaisesti yhdistyksen Hortonomi-jäsenlehdessä, omilla kotisivuilla, jäsentiedotteissa, Puutarha & Kauppa -lehdessä ja Viherympäristöliiton kotisivuilla. Lisäksi Vuoden Hortonomista annettiin julki lehdistötiedote yleiseen levitykseen. Jäsenille on postitettu vuosittainen jäsenmaksun yhteydessä huhtikuussa.

Kurssitoiminta

Yhdistyksen perinteinen tammikuun kurssipäivä järjestettiin jo 26. kerran. Kurssi pidettiin 29.1.2009 Tilastokeskuksessa Helsingissä. Luentopäivän otsikkona oli ”Muuttuva ilmastomme”.

Päivän puheenjohtajana toimi Tapio Järvinen. Mikko Laapas Ilmatieteen laitokselta kertoi, miten ilmastomme arvioidaan muuttuvan. Tuomo Tuovinen ja Päivi Parikka MTT:sta kertoivat uusista taudeista ja tuholaisista. Risto Tahvonen kertoi sääolojen vaikutuksesta kasvuoloihin. Terhi Ryttyäri Suomen ympäristökeskuksesta kertoi ongelmallisista, vierasperäisistä kasveista. Pentti Alanko toi esille muuttuvan ilmastoinn mahdollisuuksia, kun mietitään uusia lajeja valikoimimme. Anu Väinölä Helsingin yliopistolta kertoi uusista puistoatsaleista.

Päivä oli onnistunut. Tilaisuuteen osallistui n. 124 maksavaa henkilöä. Kurssilla oli mukana yhteensä 136 hlöä luennoitsijat ja järjestäjät mukaan luettuna. Tulijoita olisi tullut enemmänkin, mutta viimeisille ilmoittautujille jouduttiin sanomaan ei tilanpuutteen vuoksi. Luennoitsijoihin oltiin tyytyväisiä ja lounasjärjestelyt toimivat. Numeerinen palaute noudatteli edellisten vuosien tasoa. Kaikki johtokunnan jäsenet osallistuivat kurssijärjestelyihin. Tammikuun kurssin tulokseksi kertyi 6 741 €.

Palkkatiedustelu lokakuussa

Palkkatiedusteluun vastattiin toista kertaa netissä ja myös postitse. Määräaikaan mennessä vastauksia tuli noin 120 vastausta (edellisvuonna 37, joten tietoja ei julkaistu). Tiedot julkaistaan Hortonomi 1/2011-lehdessä.

Tulosten käsittelystä ja yhteenvedosta vastasivat Aki Mäkirinta ja Eila Sihvola.

Vuoden Hortonomi

Tammikuun kurssilla julkistettiin Vuoden Hortonomi 2010, joka oli tällä kertaa Kauppapuutarhaliiton toiminnanjohtaja, hortonomi Jyrki Jalkanen. Jyrki Jalkanen on puutarha-alalla valtakunnallisesti merkittävä toimija. Hän on koko uransa ajan tehnyt johdonmukaisesti työtä puutarha-alan myönteisen julkisuuskuvan hyväksi.

Nykyään Jyrki Jalkanen vastaa Kauppapuutarhaliiton eli kasvihuoneyrittäjien toimialajärjestön johtamisesta. Käytännössä työ on mm. edunvalvontaa, kasvihuonevihanneksen ja -kukien valtakunnallisen mainonnan organisoinnista, alan koulutuksen suunnittelua, yrittäjien yhteistyön edistämistä, ammattilehden kustantamista ja ammattinäyttelyn järjestämistä.

Stipendit

Jaossa oli 4200 euroa. Stipendejä myönnettiin seuraavasti:

- Hämeen ammattikorkeakoulun Lepaan maisemasuunnittelulinjan opiskelijaryhmä (13 hlöä), opintoretki Ranskaan, 2600 €
- Kirsi Keltti, opinnäytetyön kuluihin, biodynaaminen taimimultakoe Ruotsissa, 200 €
- Clara Nilsson, opiskelijavaihtoon Englannissa, 300 €
- Mikaela Skytte, opinnäytetyön kuluihin, lannoituksen vaikutus salaattilajikkeisiin, 400 €
- Monica Äijälä, betoniesinekurssi Ruotsissa, 400 €

Lisäksi yhdistys myönsi valmistuville hortonomille (AMK) parhaasta lopputyöstä 150 € stipendin yhden kullekin valmistuvalta kurssilta. Stipendin saivat Hämeen ammattikorkeakoulusta Annina Tarhonen, Oulun seudun Ammattikorkeakoulusta Soila Nyrhinen ja YL Praktika Sydvästistä Överbystä Anna Ahlroth.

Varainhoitaja Ammi Malkamäki toimi salkun hoitajana yhteistyössä Nordea Helsingin Yksityispankin kanssa.

Näyttelyt ja tammiosasto

Espoon Marketanpuistossa sijaitseva tammiosastoa hoidettiin talkootyönä.

Tänä vuonna yhdistys osallistui elokuussa järjestettyyn Lepaan näyttelyyn lahjoituksena sadulla näyttelyosastolla yhdessä koulun kanssa.

HortoKlubi -toiminta

Maaliskuussa tutustuttiin Helsingissä sijaitsevan Sinebrychoffin taidemuseon Tulppaani-näyttelyyn, jossa oli nähtävillä historiallisia, hyödettyjä tulppaaneja ja narsisseja sekä aiheeseen liittyviä taideteoksia. Osallistujia oli innokas kourallinen.

Elokuussa käytiin tutustumassa Kumpulan kasvitieteelliseen puutarhaan Helsingissä. Leo Junikka esitteli vasta kesäkuussa avattua upeaa puutarhaa. Sää suosi ja kierroksen jälkeen nautittiin kahvit nurmikolla. Kierrokselle osallistui kymmenkunta kiinnostunutta.

Jäsenyyks Puutarhaliitossa

Yhdistys on ollut Puutarhaliiton jäsen erikoisyhdistyksenä vuodesta 1927. Tellervo Sumanen osallistui yhdistyksen edustajana Puutarhaliiton vuosikokoukseen.

Standaarit ja huomionosoitukset

Hortonomien Yhdistys ry:n pöytästandaareja luovutettiin 1 kpl vuoden hortonomille Jyrki Jalkaselle vuoden 2010 aikana.

Muu toiminta

Yhdistyksen toiminnassa aktiivisesti toimineita hortonomeja ja muita alan merkkihenkilöitä muistettiin heidän merkkipäivänään onnitteluin.

Hortonomin Yhdistys ry

TOIMINTASUUNNITELMA 2010

86. toimintavuosi

Vakiintuneet toiminnot toteutetaan viime vuosien tapaan. Ohjelmassa ovat tammikuun kurssipäivä, Hortonomi -lehti, stipendit, hortoklubit, vuoden hortonomin valinta ja palkkatiedustelu. Vuoden aikana osallistutaan ainakin yhteen puutarha-alan näyttelyyn.

Kokoukset

Hortonomin Yhdistys ry:n vuosikokous pidetään maaliskuussa ja johtokunnan kokouksia pääsääntöisesti kerran kuukaudessa pois lukien kesäkuukaudet.

Jäsenlehti Hortonomi

Hortonomi -lehti toimii tärkeänä yhdyssiteenä jäsenten välillä ja tavoittaa jokaisen jäsenhortonomin kautta koko Suomen. Hortonomi -lehteä julkaistaan neljänä numerona (23. vuosikerta) 4-värikansin ja sisäsivut pääosin mustavalkoisina. Lehti ilmestyy teemanumeroina. Teemoina ovat 1/2010 (huhtikuu): Kasvinsuojelu, 2/2010 (lokakuu): Lepaalla puutarhaopetusta 100 vuotta ja 3/2010 (joulukuu): Kivi. Teemakirjoituksia sisällytetään 2-4 kpl per teema. Lisäksi Hortonomi-lehdessä julkaistaan yhdistyksen tiedotusasioita ja muuta ajankohtaista tarpeiden ja tilanteiden mukaan.

Hortonomi -lehden toimitus koostuu päätoimittajasta ja toimitussihteeristä sekä mahdollisista aluetoimittajista. Ostopalveluja ovat taittopalvelu, kopiointi ja osin postitus. Ilmoitusmyynnistä vastaa edelleen johtokunta.

Hortonomi-info

Vuositedote jaetaan keväällä varsinaisille sekä aineis- ja kunniajäsenille sekä yhteisöjäsenille jäsenmaksupostituksen yhteydessä keväällä. Opiskelijoille lähetetään tai annetaan "yhdistys esittäytyy" -tilaisuudessa paikan päällä Hortonomi -lehti. Internetissä jatketaan Hortonomin Yhdistys ry:n kotisivujen julkaisua ja kehitetään toimintoja edelleen enemmän jäseniä palvelevaksi. Päivitysvastaavina toimivat yhdistyksen sihteeri ja toimitussihteeri. Hortonomi -lehdessä julkaistaan infopalstalla palkkatiedustelun tulokset, vuosikokousasiat ja Hortonomin Yhdistys ry:n kooste sekä muita tiedotusasioita.

Palkkatiedustelu

Palkkatiedustelu toteutetaan syyskuussa jo 23. kerran jäsenistön keskuudessa. Tiedustelussa selvitetään hortonomien keskipalkka ja palkkakehitys toimialoitain, toimialajakauma, työllisyys sekä järjestäytyminen alan ammattiliittoihin. Kyselyyn voi vastata palauttamalla tiedot postissa tai internetissä.

Vuoden hortonomi

Vuoden yksi huomattavin huomionosoitus on vuoden hortonomin valinta, joka valitaan tammikuun kurssin yhteydessä. Vuoden hortonomi valitaan 24. kerran.

Kurssitoiminta

Yhdistys järjestää 27. kerran seminaarin tammikuussa jäsenien ammattitaidon kehittämiseksi. Tämän vuoden otsikkona on "Kasvinsuojelu nyt ja tulevaisuudessa". Teemana on kasvinsuojelu muuttuvassa ympäristössä. Luvassa on asiaa uusista kiusallisista uusista kasvituholaisista, mm. citykaneista ja etanoista sekä niiden torjuntamahdollisuuksista. Kurssi pidetään 28.1.2010 Tilastokeskuksessa Helsingissä.

Stipendirahasto

Julistetaan haettavaksi stipendejä 4 200 € jäsenten jatko-opintoihin ja opintomatkoihin tai vastaavaan ammatillisen taidon kehittämiseen. Stipendit jaetaan johtokunnan harkinnan mukaan sääntöjen edellyttämällä tavalla. Yhdistys muistaa stipendein alan ammattikorkeakouluista parhaan oppinnäytetyön tehneitä valmistuvia hortonomeja (AMK), a' 150 €. Huolehditaan stipendirahaston kehityksestä siten, että turvataan rahaston pääomakehitys ja osinkotuotot taloustilanteeseen nähden mahdollisimman hyvänä ja hajautetaan osakeomistuksia riittävästi.

Hortoklubitoiminta

Hortoklubien tarkoituksena on järjestää virkistystoimintaa retkien, yritysvierailujen ja tapahtumien merkeissä sekä tavata hortonomikollegoja. Tarpeen mukaan järjestetään muita tapahtumia jäsenien kiinnostuksen mukaan.

Näyttelytoiminta

Hortonomien Yhdistys ry:n tammi -osaston kunnostamista Marketanpuistossa Espoossa valmistellaan ja osallistutaan Lepaan puutarhanäyttelyyn.

Huomionosoitukset

Muistetaan asianmukaisin huomionosoituksin ansioituneita hortonomeja ja muita puutarha-alan merkkihenkilöitä sekä anotaan tarvittaessa kunniamerkkejä tai arvonimiä. Vuoden hortonomia muistetaan 500 €:n huomionosoituksella. Tasavuosia täyttävillä hortonomeille lähetetään tarvittaessa onnittelut.

Vaikuttaminen puutarha-alalla

Vaikutetaan puutarha-alaan yleisesti olemalla aktiivisesti mukana järjestöjen, yhteisöjen ja yritysten toiminnassa. Ollaan aktiivisen aloitteellisia alan sisällä ja ulospäin kirjelmin, lausunnoin, aloittein, kyselyin, lehtikirjoituksin, haastatteluin ja muilla keinoin, aina kun yhdistys katsoo tarpeelliseksi ottaa kantaa. Vaikutetaan puutarha-alan myönteisen imagon ja hengen kehittymiseen sekä tehdään alaa ja ammattikuntaa tunnetuksi. Otetaan kantaa tarvittaessa koulutus-, tutkimus-, työvoimapolitiikka-, järjestö-, ym. asioissa ja kootaan tarvittaessa eri tahoja yhteen asioiden eteenpäin viemiseksi.

Puutarha-alan koulutus

Ollaan yhteistyössä puutarha-alan koulujen kanssa.

Johtokunta

STIPENDIT 2010

Hortonomien Yhdistyksen stipendejä haettiin tänä vuonna 9 360 euron edestä. Stipendeinä myönnettiin yhteensä 2 100 euroa. Stipendin saivat:

Hämeen amk:n maisemasuunnittelun opiskelijaryhmä, opintomatka Tukholmaan ja Enköpingiin, 700 €

YH Novian opiskelijaryhmä, opintomatka Italiaan, 700 €

Nuotio Aino-Kaisa, opintomatka Japaniin, 300 €

Suomalainen Sari, viheralan kongressi Lontoossa, 300 €

Liukkonen Reija, opinnäytetyönä museonäyttely, 100 €

Onnittelut stipendiaateille!

PALAUTETTA VUODELTA 2009

Kiitokset, eikä valittamista

- Sitkeyttä ja jaksamista hallituksen jäsenille
- Kiitos hallitukselle aktiivisesta toiminnasta, tiedotteista ja luentopäivistä.
- On mukavaa, että meillä hortonomeilla on oma yhdistys. Kiitos ja tsemppiä yhdistyksen aktiiveille!
- Allt gott och framgång!
- Lykkyä ja innostusta toimijoille!
- Hyvää jatkoa vaan!
- Hyvä, että nettisivut ovat olemassa

Eteläkeskeisyydestä purnataan

- Ajoittain jalkautumista, tapahtumia muuallakin Suomea. Melko Helsinki-keskeistä.
- Pääkaupunki+ympäristökeskeiset tapahtumat – olisi kiva, kun joskus olisi jotain provinsseissakin
- Tapahtumat ovat pääasiassa Helsingissä, olisi kiva saada niitä muuallekin Suomeen (kuten Turkuun)

Hortoklubeja toivotaan

- Toimintaa, joka tavoittaa ”tavalliset hortonomit”, ei vain jonkin erikoisalan osajia, toimintaa, johon on helppo tulla mukaan, esim. teema/retkipäiviä, luentoja
- Enemmän yrityskäyntejä, tapaamisia, työpaikkoihin tutustumisia jne.
- Pienimuotoiset retket/käynnit/tutustumiset kivoja, vrt. esim. käynti kasvitieteellisessä

Lisää infoa yhdistyksestä alan opiskelijoille

- Toivoisin nuorten osallistuvan nykyistä enemmän toimintaan. Mistä piristysruiske?
- Opiskelijoiden huomiointia: en ole kuullut Hortonomien yhdistyksestä sanaakaan opiskelupaikassani, vaikka täältä valmistuu iso osa Suomen hortonomeista

Alan arvostusta kohotettava, hortonomit kunniaan!

- Kiirettä pitää jatkuvien muutosten muodossa ja ”ihmekoulutusten” muodossa. Kiinnostaako ketään, mitä osaamme?

Lehti-ideoita

- Kuinka hortonomit ovat saavuttaneet nykyisen työpaikkansa, haastatellaan eri hortonomeja

Huomioikaa eläkeläiset

- Kutsua eläkkeellä olevat hortonomit yhteiseen tapaamisen vaikka kesäpäiville Lepaalle
- Edullinen eläkeläisjäsenmaksu kuten ammattiyhdistyksellänikin on!
- Muistakaa jutuilla joskus vanhoja konkareita muissakin kuin historiikeissa

Koulutukseen liittyvää

- Koulutuksessa aika hyvä tilanne ylemmälle johdolle julkisella sektorilla (Viherpäivät, KPS kesäpäivät ym.) mutta toimivalle työnjohdolle tarvittaisiin lisäkoulutusta, varsinkin kunnosapitoon.
- Hortonomien koulutukseen vaikuttaminen
- Toivoisin, että koulutuksessa kiinnitetään huomiota ammatilliseen puoleen, eikä pääasiassa työntekijän oikeuksiin, vaatimuksiin, työsuojeluun (liioiteltua, omia kokemuksia) ym. liialliseen ei niin tärkeään.
- Alan kursseja olisi kiva käydä yhdistyksen kautta. Tulisi päivitettyä ammattitietoutta.
- Pihasuunnittelukurssi olisi hyvä, koska puutarhatalouden puolella ei ole opintoja/kursseja ollenkaan

Muut ideat

- Hortonomikalenteri: seinäkalenteri, jossa kuukausittain kuvina hortonomeja työnsä ääressä! Olisi varmaan hyvä mainoskalenteri!
- Keväisen jäsenmaksun mukana tuleva kirje saisi uudistua
- Stipendejä jaetaan ihmeen paljon ja pieniä summia...voisiko ehkä olla jokin toisen tyyppinen myöntämissysteemi? Esim. retkiavustukset erikseen, stipendit jaettaisiin ansioituneille, ei siksi että pitää jollekin vain myöntää ne, koska on tapana.

Kiitämme palautteesta! Kuten aina, nytkin saimme hyviä kommentteja, joita yritämme toteuttaa parhaan kykymme mukaan.

Terveisin, johtokunta

MATKALLA RANSKALAISISSA PUUTARHOISSA

Bonjour ja terveiset Ranskasta! Me, Lepaan Maisemasuunnittelun koulutusohjelman viimeisen vuosikurssin opiskelijat (LM12), teimme puutarhamatkan Pariisiin ja Loiren jokilaakson alueelle ja saimme nauttia lokakuun alun puutarhoista kaikin aistein.

Kuten meilläkin, oli myös Ranskassa eletty poikkeuksellisen lämmintä syksyä. Lentokoneen laskeuduttua Pariisiin kiidimme ensin luotijunalla läpi maaseudun maisemien Angersin pikkukaupunkiin. Sieltä teimme päivamatkan Atlantin rannikolle ”porkkanakaupunkinakin” tunnettuun Nantesiin. Vierailimme myös vanhoissa, eri tyyllisyyttä edustavissa linnapuutarhoissa Loiren laaksossa, Toursin kaupungissa sekä lopulta kulttuuririkkaassa Pariisissa.

Kaupunkisuunnittelua Nantes’ssa

Nantes’ssa vierailimme kaupungin keskustassa sijaitsevalla, vanhalla teollisuus- ja satama-alueella, Ile de Nantes’ssa, jota kunnostettiin ulkoilu- ja virkistyskäyttöön. Kohde oli kaupunkisuunnittelun kannalta mielenkiintoinen esimerkki siitä, miten vanhan ja hylätyn teollisuusalueen käyttöä voidaan muuttaa, ja miten alueesta voidaan kunnostaa kaupungin asukkaita houkutteleva virkistysalue, paikan historiaa ja menneisyyttä kunnioittaen. Tyhjiillään olevia teollisuushalleja oli esimerkiksi muutettu paikan henkeen sopiviksi ravintoloiksi ja baareiksi. Myös materiaaliratkaisut henkivät alueelle sopivaa rosoisuutta ja koruttomuutta: pollareissa ja kaiteissa ruoste sai näkyä ja betoniporsaiden virkaa toimittavat luonnonkivilohkareet. Lisäksi paikallisia taiteilijoita oli otettu mukaan suunnitteluun, mikä osaltaan lisää alueen arvoa ja kiinnostavuutta.

Kansainvälinen Puutarhanäyttely

Toursin ympäristössä tutustuimme Chateau de Villandyn, Chateau de Chenonceau ja Chateau de Chaumont'n linnapuutarhoihin. Chaumontissa järjestetään myös kansainväliset puutarhafestivaalit (Festival International de Jardins) ja tänä vuonna teemana oli värien käyttö. Näyttelypuutarhoissa oli rohkeasti leikitelty väreillä ja kontrasteilla, mikä avasi silmiä suunnittelun eri vaihtoehdoista. Parhaimmillaan teemaa oli toteutettu yhdistelemällä vahvoja värejä sekä kovissa materiaaleissa että kasveissa. Vastavärejä – keltainen ja violetti, punainen ja vihreä – oli käytetty tehokkaasti, mutta myös väreiltään maanläheisten koristeheinien käyttö näyttelyalueella oli upeaa.

Yllättäen myös käytännöllisyys nousi esiin erityisesti puutarhassa, joka haki innoituksensa pyykinkuivauksesta! Suunnittelun kannalta tavallisesti hankalana pidetty pyykkien kuivatus ja sen sijoittaminen puutarhaan oli tässä nostettu esiin leikittelevästi ja kauniisti. Puutarhan halki kulki puihin kiinnitetyjä ”pyykkinaruja”, joilla roikkuvat punaiset pyykit oli yhdistetty punasävyisiin perennoihin ja sinisävyiset sinisenä kukkiviin kasveihin. Puutarhan perälle sovitettu istuskelualuekin näytti romanttiselta ja kutsuvalta, vaikka sijaitsin pyykkinarujen alla.

Virtuaalikierron festivaalialueesta löytyy linkistä <http://www.domaine-chaumont.fr> (kohdasta Festival – Visite). Sivuilta löytyy kuvaus jokaisesta puutarhasta sekä muun muassa kasvilistat.

Kuva edell. sivulla: Entinen teollisuusalue Ile de Nantes'ssa.

Kuva yllä: Pyykkinaruja näytöspuutarhassa Chaumont'n kansainvälisillä puutarhafestivaaleilla.

Villandryn linnapuutarha

Puutarhanäyttelyn lisäksi matkan kohokohtiin kuului 1500-luvulla rakennetun Villandryn linnan puutarha. Linnan puutarhaa on muokattu monesti kulloistenkin tyyli-ihanteiden mukaan, ja nykyinen ulkoasu mukailee renessanssi-ajan muotopuutarhaa. Erityisesti 12 500 neliömetrin suuruinen keittiöpuutarha ihastutti monimuotoisuudellaan ja näyttävyydellään; puutarha oli jaettu yhdeksään neliön muotoiseen osaan, joissa parterrien ympäröimät hyöty-

ja koristekasvit oli sommiteltu näyttäväksi geometrisiksi kuvioiksi. Renessanssin ajoilta lähtien koristekasveja on istutettu parterrien eli matalien leikattujen aitojen suojaan. Kuten parterrit myös potager-puutarhat, joissa koriste- ja hyötykasvit on yhdistely näyttäväksi ja kauniiksi kokonaisuuksiksi, ovat peräisin Ranskasta.

Villandryssa kasvit vaihdetaan kahdesti vuodessa ja muutokieleen tuodaan vaihtelua muun muassa eri aikaan kukkivilla kasveilla sekä yhdistelemällä eri värejä. Linnan keittiöpuutarhassa kasvatetaan 1500-luvulla viljeltyjä vihanneksia, kuten tomaattia, munakoisoa, kaalia ja salaattia. Perunaa ei Ranskassa tuolloin tunnettu, eikä sitä siksi löydy puutarhasta. Värikkään keittiöpuutarhan lisäksi huomiota herätti näyttävä rakkaus-teemapuutarha, jossa myös leikittiin geometrisillä muodoilla, punaisen eri sävyillä ja mielikuvilla rakkaudesta. Villandryn valtavaan puutarhaan mahtui myös Vesipuutarha, Musiikkipuutarha sekä nyky-aikainen Aurinkopuutarha.

*Kuva vas.:
Punaisena loistava
rakkaus-teemapuu-
tarha Villandryssa.*

*Kuva seur. sivulla:
Koristeheiniä
Chaumont'n puu-
tarhanäyttelyssä.*

Claude Monet'n puutarha, Versailles ja Pariisi

Matkamme määränpäässä Pariisissa tutustuimme nykysuunnittelua edustavaan Parque Andre Citroeniin sekä muihin kaupunkipuistoihin, kuten suosittuun Luxembourgin puistoon. Vierailimme myös Versailles'n palatsissa ja puutarhassa, jossa huomiota herättävää oli lähinnä alueen koko ja barokin ajan puutarhan massiiviset mittasuhteet.

Lisäksi teimme retken Givernyn pienen kylään, jossa sijaitsee taidemaalari Claude Monet'n kuuluisa puutarha. Monet'n entisen kotitalonsa ympärille rakentama kaksiosainen puutarha on jaettu ns. kukkapuutarhaan sekä itämaiseen vesipuutarhaan. Kukkapuutarhassa on käytetty paljon muun muassa köynnösrusuja ja muita keväällä ja kesällä kukkivia lajeja, joten vierailumme aikaan suurin osa kukkivista kasveista oli jo kuitunut. Japanilaistyylinen vesipuutarha teki kuitenkin vaikutuksen rauhallisuudellaan ja itämaisella hengellään. Vesi oli

puutarhassa oleellinen elementti ja katseenvangitsija. Vaikka kuuluisat lumpeetkin olivat jo lopettaneet kukintansa, puutarha näytti silti hurmaavan romanttiselta japanilaisine vahteroinen ja tuulella hulmuavien riippapajuineen.

Matkakokemuksia ja uusia ideoita

Havaitsimme, että ranskalainen maisemasuunnittelu on selkeälinjaista ja varmaa. Pitkät historialliset perinteet ovat vahvasti esillä erityisesti vanhoissa linnapuutarhoissa. Ranskalaisilla on taito tehdä pienestäkin pihasta vehreä ja viihtyisä, puhumattakaan vihreistä kaduista, kujanteista, ravintoloiden oleskelupihoista ja julkisista puistoista. Viherympäristö olikin hyvin hoidetun näköistä joka puolella. Mielikuvaan vaikutti osaksi se, että kasveja muotoillaan rohkeasti, jolloin ne eivät kasva luonnollisen kasvutapansa mukaan. Kaupungeissa pitkät puurit oli muotoiltu sekä päältä, alta että sivuilta tasaisiksi ja hallitun näköisiksi. Myös kadut pidettiin siisteinä – esimerkiksi Pariisin katuja pestiin joka päivä, eikä koiran jätöksiä näkynyt missään.

Kasvivalikoima on luonnollisesti paljon suurempi kuin Suomessa, ja myös tropiikin kasvit, kuten banaani puut viihtyvät suuressa osassa Ranskaa. Mieleen jäivät esimerkiksi rehevinä puiden oksistossa puoliloisina kasvavat mistelit sekä kaikkialla runsaana rönsyilevät muratit.

Kasvivalikoiman lisäksi myös kasvien käyttö eroaa. Erityisesti koristeheinien käyttö herätti huomiota runsaudellaan ja monipuolisuudellaan. Kun Suomessa istutetaan ensisijaisesti koristepensaita, Ranskassa myös julkisissa kohteissa käytetään yleisesti heinä- ja perennaistutuksia. Heinien käyttöä tulisi lisätä Suomessakin; ne menestyisivät meilläkin hyvin, ovat vaatimattomia kasvupaikan suhteen ja helppoja lisätä sekä tuovat viihtyisää ilmettä ympäri vuoden. Paitsi liikennealueille, kadunvarsi-istutuksiin ja pihaille, heinäistutukset sopivat loistavasti myös historiallisiin miljöihin; esimerkiksi Chaumont'n linnan puutarhassa ja Luxembourgin puistossa kauniit ja luonnolliset heinäistutukset elävöittivät vanhoja kivilinnoja.

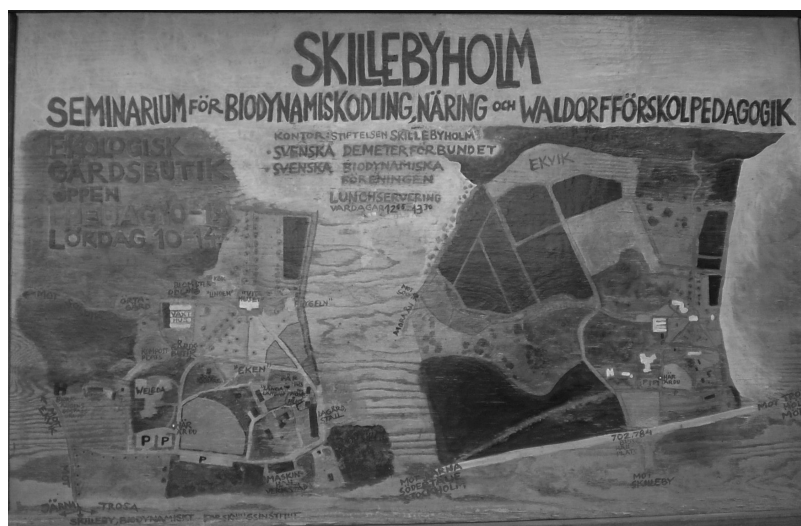

Ranskan matkaa suunnitteleville suosittelemme erityisesti bussikierrosta maaseudulla ja ajelua pikkuteillä. Siten näkee parhaiten paikallista viljelykulttuuria, esimerkiksi salaatti- ja viiniviljelmiä, pitorreskeja kylä kukkuloiden lailla, yksityisiä pihvoja, paikallista kasvistoa ja jokivarren kaunista luontoa. Matka halki Loiren laakson pikkukylien olikin henkeäsalpaava ja ikimuistoinen kokemus.

HARJOITTELUTYÖJAKSO JA OPINNÄYTETYÖ RUOTSIN JÄRNASSA

Jo heti aloitettuani hortonomiopintoni vuonna 2006 aloin pohtia ulkomaille harjoitteluun lähtöä. Ruotsi on aina ollut sydäntäni lähellä sekä kielenä että maana, joten oli luontevaa lopulta päätyä etsimään harjoittelupaikkaa sieltä. Ruotsissa myös kiinnostukseni kohteet sekä luomuviljely että biodynaaminen viljely ovat yleisempiä kuin meillä Suomessa. Sain tietää Järnassa olevasta biodynaamisen viljelyn keskuksesta ja sain kuin sainkin harjoittelupaikan siellä sijaitsevasta Skillebyholmista, koulutuskeskuksesta, jossa opetetaan biodynaamista viljelyä ja jossa sijaitsee myös Ruotsin demeter-liitto.

Skillebyholm on luonnonkaunis paikka meren äärellä, valtavan idyllinen ympäristö ihmisen asua, olla ja oppia. Henkilökuntaa ei ole paljon, mutta osaamista löytyy sitäkin enemmän! Parempaa paikkaa biodynaamisen viljelyn oppimiselle on vaikea kuvitellaakaan. Monipuolinen tila takaa laajan näkemyksen; Skillebyholmissa noudatetaan mahdollisimman pitkälle biodynaamisen ajattelun mukaista tilan sisäistä ravinnekiertoa, jolloin oman karjan kompostoitua lantaa levitetään lannoitteeksi omille pelloille. Skillebyholmissa kasvatetaan taimia, leikkokukkia, yrttejä ja vihanneksia ja kaikkia näitä sekä oman tilan lihaa voi ostaa tilakaupassa. Itse olin harjoittelijana kukka- ja yrttiviljelmillä.

Biodynaamisen yhdistyksen tilaaman opinnäytetyöni käytännön osuuden toteutin myös Skillebyholmin maisemissa, kuten suunniteltua oli. Kokeessani käytin neljää eri taimimultaa neljälle eri kasville. Kasvit olivat timjami, basilika, kyssäkaali ja tomaatti. Taimimullista kaksi

oli omaa sekoitustani, yksi Skillebyholmin oma sekoitus ja yksi ostettu Hasselforsin luomumulta. Ensimmäisessä omassa sekoituksessani oli lehtikompostia, lehmäntalokompostia sekä hiekkaa, toisessa lehmäntalokompostin sijaan kevyesti kalkittua kananlantakompostia. Tulosten analysointi on vielä kesken, mutta selviä eroja tuli kyllä, esimerkiksi kaalit olivat selvästi parhaassa kunnossa kasvaessaan Skillebyholmin omassa taimimullassa. Nyt on myös selvää että kokeeseen olisi pitänyt valmistautua jo vuosi etukäteen, jotta olisin saanut tehdä kaikki sekoitukset yhtä aikaa: nyt omat sekoitukseni saivat kypsyä vain parisen viikkoa ennen niiden käyttöönottoa, kun taas Skillebyholmin sekoitus oli saanut kypsyä syksystä asti. Tällöin multia on tottakai myös hieman epärealistista vertailla keskenään. Vaan virheistähän oppii ja ainakin tässä nyt sitten aukeaa mahdollisuus jatkotutkimuksille...

Kaiken kaikkiaan olen kokemukseeni erinomaisen tyytyväinen enkä olisi voinut kuvitellakaan parempaa paikkaa viimeiselle harjoittelujaksolleni. Melkein neljä kuukautta Järnassa opetti valtavasti niin viljelystä kuin elämästä muutenkin. Tästä on hyvä jatkaa kohti valmistumista!

Kiitos!

Haluamme kiittää Hortonomien Yhdistys Ry:tä, Maiju ja Yrjö Rikalan Puutarhasäätiötä, Puutarhanaiset Ry:tä, Lappset Group Oy:tä sekä Hämeen Ammattikorkeakoulua matkamme tukemisesta!

Lepaan Maisemasuunnittelun koulutusohjelman viimeisen vuosikurssin opiskelijat (LM12)

Lue matkakertomus sisäsivuilta!